

První zmínky o Právech pacientů pocházejí z Francie 50. let minulého století. O dvacet let později, roku 1971, sestavil první kodex Práv pacientů lékárník David R. Anderson (USA) a o rok později jej přijala a vyhlásila Americká asociace nemocnic.

V Československu se o Právech pacientů začíná mluvit až po listopadové revoluci a vyhlášena u nás byla 25. února 1992 Centrální etickou komisí Ministerstva zdravotnictví ČR.

V teoretické části bakalářské práce je popsána historie vývoje a vzniku etického kodexu Práv pacientů. Jako výchozí bod jsem stanovila lidská práva, která tvoří morální základnu naší současné společnosti a z nichž vycházejí všechny etické kodexy lidstva. Kromě lidských práv měla nemalý vliv na vznik Práv pacientů i Hippokratova přísaha, která se svým vznikem datuje do 5. stol. př. n. l. Dalším důvodem ke vzniku tohoto etického kodexu byly i vývojové linie ošetrovatelství, které postupně přecházelo od linie charitativní přes linii medicínskou až k orientaci na výkony, kdy se nemocný vytratil ze středu zájmu ošetrovatelského personálu. Poslední vývojovou fází ošetrovatelství je orientace na problémy, kdy se nemocný vrací zpět do středu zájmu zdravotníků.

Dalším důvodem ke vzniku Práv pacientů byl mohutný rozvoj medicíny ve 20. století, kdy lékař má na výběr z několika možných variant léčebného postupu. Jen nemocný může říci, je-li správně informován, jaký způsob léčby zvolit. Tomuto vztahu mezi lékařem a pacientem říkáme partnerství a nahrazuje po staletí fungující, ale nadále již neudržitelný paternalismus.

V praktické části jsem k výzkumu použila samostatně sestavený dotazník, který se orientoval na zodpovězení základních otázek v této oblasti: Jsou pacienti dostatečně informováni ze strany zdravotnického personálu o svých právech? Jsou podle jejich názoru tato práva respektována? Dokáží je využít? Dotazník respondenti vyplňovali během týdne a to zcela anonymně kvůli objektivitě výsledků.

Zjištěné výsledky mi ukázali, že pacienti jsou informováni o svých právech pouze v 67 % případů. O jejich dodržování je přesvědčeno 71 % dotázaných.